

Tekninen ja elinvoimapalvelut

Tilivelvollinen Tekninen ja elinvoimalautakunta, tekninen johtaja, kuntakehitysjohtaja, toimitilapäällikkö, kuntatekniikan päällikkö, palvelupäällikkö, maaseutupäällikkö

Palvelualueen toimielin Tekninen ja elinvoimalautakunta

Palvelualueen tulosalueet

Tekninen ja elinvoimapalvelut yhteiset, Toimitilapalvelut, Ateria- ja puhtauspalvelut, Kuntatekniikka, Maaseutupalvelut, Maankäyttö, asuminen ja liikenne

Palvelualueen palvelusuunnitelma

Tekninen ja Elinvoimapalvelut palvelualueen toiminta-ajatuksena on tuottaa toimivat ja tarkoituksen mukaiset yhdyskunta-, tekniset, kuntakehitys-, maaseutupalvelut sekä työllisyys ja kotouttamispalvelut kuntalaisille huomioiden talous, turvallisuus ja ympäristö. Vahvistamme asiakaslähtöisyyttä ja kuntalaisten hyvinvointia edistämällä ja tukemalla asukkaiden osallistumista.

1.8.2021 aloittaneella uudella organisaatiolla pyritään lisäämään kunnan sisäistä synergiaa ja parantamaan asiakaspalvelua.

Tekninen ja elinvoimapalvelut

	TP 2020	TA 2021	MUUTOS	MTA 2021	TP 2021	TOT %	Poikkeama
Toimintatuotot	24 851 203	25 433 532	184 881	25 618 413	25 159 985	98,2 %	458 429
Myyntituotot	5 451 249	5 194 905		5 194 905	5 144 130	99,0 %	50 775
Maksutuotot	346 874	633 500		633 500	480 949	75,9 %	152 551
Tuet ja avustukset	207 008	254 000		254 000	225 731		28 270
Muut toimintatuotot	18 846 072	19 351 127	184 881	19 536 008	19 309 176	98,8 %	226 832
Valmistus omaan käyttöön	86 105				17 499		-17 499
Toimintakulut	-18 472 866	-20 331 908	-687 081	-21 018 989	-20 763 078	98,8 %	-255 911
Henkilöstökulut	-5 456 936	-6 958 930	100 000	-6 858 930	-6 512 041	94,9 %	-346 889
Palvelujen ostot	-6 174 775	-6 158 444	-302 200	-6 460 644	-6 555 133	101,5 %	94 489
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 523 831	-3 948 215		-3 948 215	-3 873 824	98,1 %	-74 391
Avustukset	-1 085 264	-964 000	-300 000	-1 264 000	-1 249 547	98,9 %	-14 453
Muut toimintakulut	-2 232 059	-2 302 319	-184 881	-2 487 200	-2 572 533	103,4 %	85 333
Toimintakate	6 464 442	5 101 624	-502 200	4 599 424	4 414 406	96,0 %	185 019
Vuosikate	6 464 442	5 101 624	-502 200	4 599 424	4 414 406	96,0 %	185 019
Poistot ja arvonalentumiset	-12 201 031	-7 778 082		-7 778 082	-8 124 672	104,5 %	346 590
Suunnitelman mukaiset poistot	-12 201 031	-7 778 082		-7 778 082	-8 124 672	104,5 %	346 590
Tilikauden tulos	-5 736 589	-2 676 459	-502 200	-3 178 659	-3 710 266	116,7 %	531 607
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-5 736 589	-2 676 459	-502 200	-3 178 659	-3 710 266	116,7 %	531 607
Vyörytyserät	-900 438	-846 571		-846 571	-1 245 388	147,1 %	398 817
Vyörytystuotot							
Vyörytyskulut	-900 438	-846 571		-846 571	-1 245 388	147,1 %	398 817
Kustannuslaskennalliset erät	-6 061 432	-6 045 432		-6 045 432	-6 045 432	100,0 %	
Yli/alij. vyörytyser. jälkeen	-12 698 459	-9 568 462	-502 200	-10 070 662	-11 001 087	109,2 %	930 425

Organisaatiomuutoksien vaikutukset

Kunnanvaltuusto päätti toukokuussa kunnan palveluorganisaatiomuutoksesta ja hallintosäännöstä 1.8.2021 lukien. Konsernipalvelut toimiala muuttui hallinnon palvelualueeksi. Palvelutoiminnoista kuntakehityspalvelut ja työllisyys- ja kotouttamispalvelut sekä joukkoliikenne siirtyivät tekninen- ja elinvoimapalvelut palvelualueelle. Palvelualueen ja tulosalueiden talousarvio-, toteutuma ja vertailuvuoden luvut on esitetty uuden rakenteen mukaisina lukujen vertailukelpoisuuden hahmottamiseksi.

Olennaiset tapahtumat tilikaudella

Toimintavuotta on kokonaisuudessaan varjostanut Covid-19 pandemia, jonka kanssa on kuitenkin opittu jo toimimaan. Varautumissuunnittelusta ja poikkeavista työjärjestelyistä on tullut osa normaalia toimintaa.

Suurimpana investointina Ehnroosin koulun projekti on mennyt haastavassa tilanteessa suunnitelmien mukaisesti. Kokonaisuutena palvelualueen investoinnit ovat toteutuneet pääosin tavoitellusti.

Koko palvelualueen tulos oli haastavasta vuodesta huolimatta lähes suunnitelman mukainen. Toimintatuotot jäivät poikkeusolojen vuoksi alle talousarvion 0,45 milj. euroa ateria- ja puhtauspalveluissa sekä toimitilapalveluissa. Toimintakulujen osalta säästöä kertyi 0,25 milj. euroa samoilta tulosalueilta. Suurimmat säästöt kohdistuivat henkilöstömenoihin. Toimintavuoden toimintakate oli 4,4 milj. euroa ylijäämäinen ja jäi 2,0 milj. euroa pienemmäksi edelliseen vuoteen nähden. Covid-19 pandemialla oli vaikutusta vuoden 2020 toiminnan tulokseen.

Koko palvelualueen toimintakulujen jäädessä alle muutetun talousarvioesityksen, voidaan todeta Mäntsälä 2026 säästöohjelman toteutuneen merkittävältä osin. Säästöt eivät kaikilta osin kohdentuneet niille esitettyihin tavoitteisiin joista esimerkiksi C-salkun realisoitavien kiinteistöjen osalta tavoitteet jäivät alle suunnitellun.

Koko kunnan organisaatiouudistus ja Tekninen ja elinvoimapalvelualueen muodostaminen 1.8.2021 alkaen on sujunut suunnitellusti. Uusia ja yhteisiä toimintatapoja on otettu käytäntöön ja synergiaa nähdään useissa toiminnoissa.

Ateria- ja puhtauspalveluiden omatuotannon aloittaminen ja uusi organisaatio 1.7.2021 alkaen on toteutunut tavoitteen mukaisesti.

Työllisyyspalveluiden osalta työmarkkinatuen kuntaosuuden kustannuksien kasvu 1,08 milj. euroa oli merkittävä. Edellisen vuoteen nähden nousua oli 0,2 milj. euroa. Nousu johtui koronapandemia-tilanteen aiheuttaman pitkäaikaistyöttömyyden pitkittymisestä yli 1000 päivää kestäneeksi, jolloin kunnan maksuosuus monen pitkäaikaistyöttömän työmarkkinatuesta nousi 50%:sta 70%:iin. Toinen kustannuksia nostanut oli vuonna 2020 voimaan astunut lakimuutos, jossa yrittäjille on myönnetty työttömyysetuutta koronapandemiatilanteen aiheuttamasta yritystoiminnan kärsimisestä. Tällöin kunta on maksanut yrittäjän saamasta työmarkkinatuesta 50-70%, mutta samalla myös tukenut yritystoimintaa.

Arvio tulevasta kehityksestä

Palvelualueen yhteisiä toimintatapoja tullaan edelleen kehittämään 2022 ja keskitymme uuden strategian mukaisiin tavoitteisiin.

Palvelualueen investoinnit ovat edelleen hyvällä tasolla ja tulemme jatkamaan hankintojen osalta prosessien kehittämistä. Tiukka talouskuri ja Mäntsälä 2026-ohjelman seuraaminen tuovat omat haasteensa palveluiden tuottamiseen.

Henkilöstön työhyvinvoinnin parantamiseen tullaan myös kiinnittämään huomiota paluussa normaaliin toimintaan kahden poikkeuksellisen vuoden jälkeen.

TE-keskusten palveluiden siirto kunnille 2024 alkaa näkymään kuluvana vuonna ja projektiin tulee pystyä panostamaan riittävillä resursseilla.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Merkittävimpiä havaittuja riskejä ja epävarmuustekijöitä ovat korjausvelan hallinta, TE-keskuksen siirtyminen kunnille 2024 sekä riittävä henkilöstömäärä suhteessa palvelutehtäviin sekä Covid19- pandemian vaikutukset palvelutoimintaan.

Palvelualueen investointitarve perustuu pitkälti korjausvelan hallintaan sekä toisaalta koulujen ja yleisten rakennusten ja kunnallistekniikan uusinvestointeihin. Mäntsälä 2026 –ohjelma sitoo kuitenkin palvelualueen investointiesityksiä ja riskinä on, että tarvittavia investointeja ei voida tehdä oikea-aikaisesti ja niitä siirretään liian pitkälle tulevaisuuteen. Tämä puolestaan saattaa johtaa äkillisiin sisäilmakorjaustarpeisiin sekä toisaalta lisääntyvään kunnossapitotarpeeseen ja korjausvelan lisääntymiseen.

Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä toimialalla

Palvelualueella ei ole havaittu merkittäviä puutteita sisäisessä valvonnassa tai siihen liittyvissä toimintaprosesseissa.

Riskit käydään teknisen johtoryhmätasolla läpi vuosittain, havaitut riskit käsitellään ja niiden perusteella ryhdytään tarvittaviin prosessimuutoksiin.

Omaisuuksien vakuuttaminen on hoidettu annettujen ohjeiden mukaisesti ja erilaisia toimintaohjeita päivitetään tarpeen mukaan pitkin vuotta.

Hankintaprosessien toteutusta käydään säännöllisesti läpi osana teknisen johtoryhmän toimintaa ja hankintaohjeistuksen noudattamista seurataan teknisen johtoryhmässä osana johtoryhmätoimintaa.

Tekninen ja elinvoimapalvelujen yhteiset

Tulosalueen toiminta-ajatus

Tulosalue tuottaa tekninen ja elinvoimalautakunnan tarvitsemat palvelut hankkeiden valmistelussa ja toimeenpanossa. Tulosalue huolehtii päätösvalmistelusta ja niiden toimeenpanosta ja tiedottamisesta, suunnittelu- ja rakennuttamispalveluista, sisäisen valvonnan tehtävistä, hallinto- ja toimistopalveluista, asiakaspalveluista ja arkistoinnista.

Painopisteenä on kehittää ja luoda koko palvelualueen yhteisiä prosesseja.

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen

Palvelualueen uusi organisaatio antaa joustavuutta yhteisten hallinnollisten asioiden tekemiselle ja resurssien jakamiselle. Työllisyys ja kotouttamisyksikön siirtyminen tulosalueen yhteyteen helpotti yhteistyön kehittymistä koko palvelualueella.

Asetetut tavoitteet toteutuivat lähes suunnitelman mukaisesti. Ainoastaan tiedolla johtamisen käytäntöjen laajentaminen tulosalueittain sekä käyttäjäkysely talonrakennuksen osalta jäivät toteutumatta. Palautteiden

antamisen kehittäminen sovellushankintoihin toteutui osittain. Lisäksi kunnan elinkeino-ohjelman päivitys päätettiin siirtää toteutettavaksi perustellusti kuntastrategian yhteyteen.

Talouden toteuma toimintakatteen osalta toteutui lähes muutetun talousarvion mukaisena.

**Tekninen ja
elinvoimapalvelujen
yhteiset**

	TP 2020	TA 2021	TAM 2021	MUUTOS	TP 2021	TOT %	Poikkeama
Toimintatuotot	375 404	286 000		286 000	318 115	111,2 %	-32 115
Toimintakulut	-2 898 476	-2 991 645	-484 881	-3 476 526	-3 413 876	98,2 %	-62 650
Toimintakate	-2 523 072	-2 705 645	-484 881	-3 190 526	-3 095 762	97,0 %	-94 764

Maaseutupalvelut

Tulosalueen toiminta-ajatus

Mäntsälän kunta huolehtii yhteistoimintasopimuksen mukaisesti maaseutuhallinnon järjestämisestä Askolan, Hyvinkään, Järvenpään, Keravan, Mäntsälän, Nurmijärven, Pornaisten ja Tuusulan kuntien/kaupunkien alueella. Yhteistoiminta-alue toimii nimellä Keski-Uudenmaan maaseutuhallintopalvelut. Yksikössä työskentelee viisi vakituista maaseutuasiamiestä ja maaseutupäällikkö. Vuosittain toiminta-alueella myönnetään maataloustukia noin 31 milj.euroa. Kunnalla on maksajavirastosopimus Ruokaviraston kanssa, sopimus määrittää yhteistoiminta-alueen tehtävät ja tavoitteet maksajavirastotehtävissä.

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen

Asetetut tavoitteet toteutuivat suunnitelman mukaisesti. Maksajavirastovakuutuksen mukaiset tavoitteet täyttyivät, ja niistä raportoitiin ajallaan Ruokavirastoon. Sähköisten hakemusten määrä kasvoi, joskin maltillisesti, prosenttiin vaikutti myös sähköisesti hakeneiden tilojen viljelyn lopettaminen. Suurin poikkeama talousarvion toteutumisessa oli vyörytyskulujen alittuminen talousarvioon verrattuna. Seuraavalle tilikaudelle ei ole oletettavissa merkittäviä muutoksia toiminnassa.

Maaseutupalvelut

	TP 2020	TA 2021	TAM 2021	MUUTOS	TP 2021	TOT %	Poikkeama
Toimintatuotot	291 819	293 953		293 953	280 865	95,5 %	13 089
Toimintakulut	-374 469	-400 559		-400 559	-395 694	98,8 %	-4 865
Toimintakate	-82 650	-106 606		-106 606	-114 829	107,7 %	8 223

Toimitilapalvelut

Tulosalueen toiminta-ajatus

Toimitilapalvelut tulosalue tuottaa, ylläpitää ja vuokraa kunnan eri hallintokuntien käyttöön tarkoitukseen sopivia tiloja, sekä huolehtii kiinteistöjen hoidosta ja kunnossapidosta.

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen

Yhtenä toimitilapalvelujen tavoitteena oli turhista kiinteistöistä luopuminen ja tämä toteutui Arolan koulun ja Nummisten seurojentalon osalta. Lisäksi yksi osakehuoneisto myytiin.

Merkittävimpiä tapahtumia tulevana vuonna on Ehnroosin koulun valmistuminen ja oppilaiden siirtyminen väistötiloista uuteen kouluun.

Toimitilapalvelujen tilikauden tulos jäi 0,2 milj. euroa alle muutetun talousarvion. Edelliseen vuoteen nähden tilikauden tulos on 3,8 milj. euroa parempi liittyen vuoden 2020 osalta tehtyihin merkittäviin lisäpoistoihin. Toimintatuotot alittuivat 0,18 milj. euroa ja toimintamenoissa säästöä kertyi 0,1 milj. euroa. Toimintakuluissa säästöt kohdistuivat henkilöstömenoihin.

Toimitilapalvelut

	TP 2020	TA 2021	TAM 2021	MUUTOS	TP 2021	TOT %	Poikkeama
Toimintatuotot	16 981 950	17 412 954	184 881	17 597 835	17 416 626	99,0 %	181 209
Toimintakulut	-5 780 795	-7 092 354	220 000	-6 872 354	-6 777 126	98,6 %	-95 228
Toimintakate	11 201 155	10 320 600	404 881	10 725 481	10 639 500	99,2 %	85 981
Poistot ja arvonalentumiset	-9 120 466	-4 632 348		-4 632 348	-4 755 290	102,7 %	122 942
Tilikauden tulos	2 080 689	5 688 252	404 881	6 093 133	5 884 210	96,6 %	208 923

Ateria- ja siivouspalvelut

Tulosalueen toiminta-ajatus

Tulosalueen palveluajatus on itsenäisesti tuottaa ja kehittää laadukkaasti kunnan ateria- ja puhtauspalveluja. Kaikki palvelut tuotetaan 1.7.2021 toteutetun organisaatiomuutoksen jälkeen kunnan omana työnä.

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen

Ateria- ja puhtauspalvelujen uusi organisaatio aloitti 1.7.2021. Samalla otettiin käyttöön uusi nimi ruoka- ja siivouspalvelujen sijaan. Aloitusvuoteen sisältyi uusien kohteiden aloituksia ja myös toiminnan päättymisiä. Kunnan toimintaan uutena tuli lisäksi keskuskeittiö sekä Hyökännummen koulu ja päiväkotit. Kohteet ovat olleet aikaisemmassa toimintamallissa yksityisen palveluntuottajan vastuulla. Toiminta päättyi kokonaan Arolan koululla, päiväkotit Amandassa sekä Hirvitalossa 30.6.2021. Ostopalveluista on luovuttu täysin. Kunta tuottaa jatkossa kaikki ateria- ja puhtauspalvelut omana toimintanaan. Yhteistyö Keusoten kanssa jatkuu 31.12.2022 saakka.

Koko vuosi 2021 elettiin poikkeustilanteessa Covid-19 pandemian vaatimien erityisjärjestelyjen, tehostetun siivouksen sekä karanteeniaterioiden toimitusten ja eristysten vuoksi. Vuosi 2022 on ensimmäinen kokonainen toimintakausi, josta saadaan tarkempi vertailu palvelun tuottamisen kustannuksista täysin omana toimintana.

Sisäiset toimintatulot jäivät alle suunnitellun talousarvion 0,46 milj. euroa, koska sisäisiä laskutusperusteita tarkistettiin uudelleen toimintavuotena ja toimintakulut jäivät arvioitua pienemmäksi 0,22 milj. euroa. Toimintakuluissa saavutettiin asetetut säästötavoitteet. Säästöistä valtaosa tulee toiminnan uudelleen järjestelyn myötä saavutetuista henkilöstösäästöistä. Talousarvion suunnitelmasta poiketen tulosalueella jätettiin täyttämättä neljä henkilötyövuotta. Yhteensä työntekijöitä on noin 80 hlöä.

Vuoden 2022 merkittävin asia on uuden Ehnroosin koulun avautuminen elokuussa 2022. Myllymäen koulun oppilaat ja henkilökunta siirtyvät ruokailemaan myös Ehnroosin tiloihin.

Ateria- ja puhtauspalvelut

	TP 2020	TA 2021	TAM 2021	MUUTOS	TP 2021	TOT %	Poikkeama
Toimintatuotot	5 721 245	5 869 925		5 869 925	5 401 057	92,0 %	468 868
Toimintakulut	-4 640 026	-5 270 775		-5 270 775	-5 045 540	95,7 %	-225 235
Toimintakate	1 081 219	599 150		599 150	355 517	59,3 %	243 633

Kuntatekniikka

Tulosalueen toiminta-ajatus

Kuntatekniikan palveluajatus on ylläpitää ja rakentaa turvallisia liikenneväyliä, liikuntapaikkoja sekä puisto- ja leikkialueita.

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen

Kuntatekniikassa kehitettiin toimintoja uudistamalla organisaatiota vuodelle 2021, jossa yhdistettiin puistot ja liikuntapaikat yhdeksi yksiköksi. Resurssien tehostamisella ja toimintojen yhdistämisellä saavutettiin säästöjä toimintakuluissa.

Hirvihaaran ampuma-alueen pilaantuneiden maa-alueiden korjaustyö saatettiin valmiiksi vuoden 2021 aikana. Hanke käynnistyi yllättäen ampumaradan rakennustöiden yhteydessä löydetyn pilaantuneen, öljyisen, maa-alueen vuoksi eikä hanke ollut taloussuunnitelmassa huomioitu. Kustannusten kattamiseksi pakollinen varaus pilaantuneisiin maa-alueisiin ei riittänyt, jonka johdosta Hirvihaaran ampumaradan pilaantuneiden maa-alueiden pakollisia varauksia katettiin Sälinkääntien teollisuusalueen pilaantuneiden maa-alueiden korjauksista. Pakollisia varauksia kohdennettiin Hirvihaaraan pilaantuneiden maa-alueiden korjaustöihin yhteensä 0,34 milj. euroa.

Kuntatekniikan käyttötalouden toimintakate toteutui lähes suunnitellusti. Toimintatulojen osalta tuottoja kertyi 0,27 milj. euroa arvioitua enemmän liittyen sisäiseen kuljetus- ja ajonvälitystoimintaan. Toimintamenot liittyivät 0,25 milj. euroa ja kohdistuivat palvelujen ostoihin ja muihin toimintamenoihin.

Kuntatekniikka

	TP 2020	TA 2021	TAM 2021	MUUTOS	TP 2021	TOT %	Poikkeama
Toimintatuotot	605 373	371 700		371 700	646 635	174,0 %	-274 935
Valmistus omaan käyttöön	86 105				17 499		-17 499
Toimintakulut	-2 900 048	-2 645 206	-356 000	-3 001 206	-3 258 677	108,6 %	257 471
Toimintakate	-2 208 570	-2 273 506	-356 000	-2 629 506	-2 594 544	98,7 %	34 962

Kuntakehityspalvelut

Maankäyttö, asuminen ja liikenne

Tulosalueen toiminta-ajatus

Rakennustoiminnan ja rakennetun ympäristön ohjaus ja valvonta kunnassa. Vastaa kuntakehityksestä ja ”kaupunkikuvasta”, yleis- ja asemakaavojen laatimisesta, kartasto- ja kiinteistötekniisten ja maapoliittisten asioiden valmistelusta sekä yhdyskuntarakenteen kehittämisestä. Kaavoituksen tavoitteena on turvallisen, terveellisen, hyvän ja toimivan elinympäristön aikaansaaminen. Vastaa MAL tulosalueelle kuuluvista kunnan joukkoliikennetehtävistä ja antaa joukkoliikenteen toimivaltaisena viranomaisena lausunnot ja päätökset. Vastaa MAL-tulosalueelle kuuluvista kuntakonsernin asuntoasioiden suunnittelusta, koordinoinnista ja kehittämisestä sekä näihin liittyvistä viranomaistehtävistä. Lisäksi seuraa Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen toiminnan ja tavoitteiden toteutumista.

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen

Maankäytön, asumisen ja liikenteen vuosi 2021 toteutui pääosin talousarvion mukaisesti. Toimintatuotot jäivät alle talousarvion 0,1 milj. euroa, etenkin rakennusvalvonnassa lupatuloja ei muodostunut talousarvion mukaisesti, koska vuoden 2021 aikana ei ollut isoja luvituskohteita. Toimintamenoissa säästö kertyi henkilöstömenoissa sekä palveluiden ostoissa yhteensä 0,12 milj. euroa.

1.8.2021 organisaatiomuutoksen myötä asuntotoimi sekä joukkoliikenne tulivat aiemman kuntakehityspalvelujen toiminnan lisäksi tulosalueelle.

Isoin hanke kaavoituksessa on koko kunnan yleiskaava. Yleiskaavaluonnos valmistui kesäkuussa 2021 ja asetettiin nähtäville 7.7.-15.12.2021 väliseksi ajaksi. Syksyllä 2021 pidettiin asukastilaisuudet kaavaan liittyen. Yleiskaava-arkkitehti vaihtoi työpaikkaa ja uuden rekrytointi on ollut haasteellista. Nähtävillä oloajan pidentäminen, henkilöstövaje sekä saatujen lausuntojen sisältö vaikuttaa yleiskaavatyön jatkamiseen ja yleiskaavan aikataulu viivästyy aiemmin päätettyyn aikatauluun nähden.

Asemakaavoitus on edennyt kaavoituskatsauksen mukaisesti. Asemakaava-arkkitehti oli osa-aikaisena vuoden 2021 ja jäi eläkkeelle vuoden lopuksi. Asemakaavoituksessa on myös siten henkilöstövajetta. Kapuli 5 asemakaavatyö käynnistettiin puitesopimuskonsultin kautta syksyllä 2021. Lisäksi 2021 laadittiin Vt 25:lle aluevaraussuunnitelma ELY:n kanssa.

Pientalotonttikysyntä oli vuonna 2021 ennätysvilkasta. Kunta myi tai vuokrasi vuoden aikana yhteensä 32 omakotitalotonttia. Uusia tonttialueita tarvitaan myyntiin, etenkin jos kysyntä jatkuu samankaltaisena. Yritystonttikysyntä on myös ollut vilkastumaan päin. Linnala II kaava sai lainvoiman vuoden aikana ja alueelle saadaan uusia yritystontteja myyntiin vuoden 2022 aikana.

Mäntsälän kunta on ollut mukana Kuntien Tieran kilpailutuksessa paikkatiedon hallintaan ja ohjelmistoympäristöön. Päätöksiä asiassa ei vielä ole. Lisäksi Lupapiste-palvelun uusi sopimuskausi on alkanut syksyllä 2021. Ohjelmistokulujen arvioidaan kasvavan.

Kuntakehityspalvelut

	TP 2020	TA 2021	MUUTOS	MTA 2021	TP 2021	TOT %	Poikkeama
Toimintatuotot	875 412	1 199 000		1 199 000	1 096 688	91,5 %	102 312
Myyntituotot	60 006	35 000		35 000	99 647	284,7 %	-64 647
Maksutuotot	156 647	420 000		420 000	301 154	71,7 %	118 846
Tuet ja avustukset	47 397	108 000		108 000	49 598		58 402
Muut toimintatuotot	611 362	636 000		636 000	646 289	101,6 %	-10 289
Valmistus omaan käyttöön							
Toimintakulut	-1 879 053	-1 931 369	-66 200	-1 997 569	-1 872 164	93,7 %	-125 405
Henkilöstökulut	-868 233	-934 400		-934 400	-894 363	95,7 %	-40 037
Palvelujen ostot	-793 924	-808 201	-66 200	-874 401	-812 828	93,0 %	-61 573
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-35 360	-22 500		-22 500	-8 269	36,7 %	-14 231
Avustukset	-198						
Muut toimintakulut	-181 338	-166 268		-166 268	-156 706	94,2 %	-9 563
Toimintakate	-1 003 641	-732 369	-66 200	-798 569	-775 476	97,1 %	-23 093
Vuosikate	-1 003 641	-732 369	-66 200	-798 569	-775 476	97,1 %	-23 093
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunnitelman mukaiset poistot							
Tilikauden tulos	-1 003 641	-732 369	-66 200	-798 569	-775 476	97,1 %	-23 093
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-1 003 641	-732 369	-66 200	-798 569	-775 476	97,1 %	-23 093
Vyörytyserät	-62 343	-85 289		-85 289	-84 405	99,0 %	-884
Vyörytystuotot	24 318						
Vyörytyskulut	-86 661	-85 289		-85 289	-84 405	99,0 %	-884
Kustannuslaskennalliset erät							
Yli/alij. vyörytyser. jälkeen	-1 065 984	-817 658	-66 200	-883 858	-859 881	97,3 %	-23 977

**Maankäyttö,
asuminen ja liikenne**

	TP 2020	TA 2021	TAM 2021	MUUTOS	TP 2021	TOT %	Poikkeama
Toimintatuotot	875 412	1 199 000		1 199 000	1 096 688	91,5 %	102 312
Toimintakulut	-1 879 053	-1 931 369	-66 200	-1 997 569	-1 872 164	93,7 %	-125 405
Toimintakate	-1 003 641	-732 369	-66 200	-798 569	-775 476	97,1 %	23 093

Investoinnit

Talonrakennus

Investoinnit		Kustannus- arvio ja muutokset	TA 2021	TA muutokset 2021	TA muutosten jälkeen	Toteuma 31.12.2021	Poikkeama	Tot %	
Tekninen lautakunta									
Talonrakennus									
Koulurakennus									
Ehnroosin koulu toteutetaan leasingrahoituksella	N	Menot	-18 000 000	-6 500 000	-6 500 000	-7 050 097	550 097	108,5 %	
Ehnroosin koulu		Menot				-45 645	45 645		
		Tulot				11 063	-11 063		
	N	Netto				-34 582	34 582		
Arolan koulun myynti	N	Tulot				5 218	-5 218		
Päiväkotirakennus									
Päiväkotä Amandan uudisrakennus	N	Menot	-5 400 000	-2 600 000	-350 000	-2 950 000	-434 714	85,3 %	
Liikuntapaikat ja vapaa-ajan rak.									
Vesiliikuntakeskus	N	Menot	-15 500 000	-50 000	-50 000	-50 740	740	101,5 %	
Rakennusten korjaukset/ sisäilmakorj.									
Terveyskeskuksen sisäilmakorjaus	N	Menot		-50 000	40 000	-10 000	26 031	360,3 %	
Kotokartanon sisäilmakorjauksia	N	Menot		-100 000	50 000	-50 000	-44 839	10,3 %	
Hepolan sisäilmakorjaukset	N	Menot		-100 000		-100 000	-21 458	78,5 %	
Hepolan koulun lisärakennus	N	Menot		-50 000		-50 000		-50 000	
Hepolan koulun vesikatonkorjaus	N	Menot			-60 000	-60 000		57,7 %	
Myllymäen sisäilmakorjaus	N	Menot			-90 000	-90 000	-27 271	69,7 %	
Rakennusten korj./ sisäilmakorj. yht	N	Menot		-300 000	-60 000	-360 000	-142 907	60,3 %	
Peruskorjaukset									
Myllymäen koulun laajennus	N	Menot		-70 000		-70 000	-19 471	72,2 %	
Palolaitoksen korjaustyöt	N	Menot	-1 550 000	-50 000		-50 000	-21 607	56,8 %	
Kunnantalo (vesikaton kunnostus)	N	Menot	-4 550 000	-150 000	65 000	-85 000	-14 265	83,2 %	
Keskuskeittiö (patteriverkoston säätö ja lämmönvaihdin paketti)	N	Menot	-1 200 000	-60 000	20 000	-40 000	1 506	103,8 %	
Peruskorjaukset yhteensä	N	Menot		-330 000	85 000	-245 000	-53 836	78,0 %	
Energiansäästötoimenpiteet									
Led-valaistuksen uusinta	N	Menot		-130 000	-90 000	-220 000	26 007	111,8 %	
Energiansäästötoimenpiteet	N	Menot		-100 000	90 000	-10 000	-775	92,2 %	
Energiansäästötoimenpiteet yht.	N	Menot		-230 000		-230 000	25 232	111,0 %	
Talonrak. yhteensä (ilman leasingrah.)									
		Menot		-3 510 000	-325 000	-3 835 000	-3 275 159	-605 486	85,4 %
		Tulot					16 281		
	N	Netto		-3 510 000	-325 000	-3 835 000	-3 258 878	-605 486	85,0 %

Ehnroosin koulun rakennushanke toteutui aikataulun mukaisesti. Leasing-rahoitusjärjestelmässä investoinnin kustannukset olivat vuonna 2021 7,05 milj. euroa talousarvion osalta. Ylitys johtui vuoden 2020 maksuerien jaksottumisesta vuodelle 2021. Rakennushanke kokonaisuutena on toteutumassa sille varatun leasing-rahoituksen 18,0 milj. euron puitteissa.

Koskenrannan päiväkotä Amandan purku- ja rakennusurakat allekirjoitettiin 21.4.2021. Rakennushanke käynnistyi vanhan rakennuksen purkamisella 12.7.2021. Purkutyö valmistui 30.8.2021. Uudisrakentaminen käynnistyi 14.9.2021 maanrakennustöillä ja peruskivi muurattiin 11.11.2021. Rakentaminen etenee hankkeen kokonaisuikataulun mukaisesti. Taloudellinen toteuma alittui budjetoidusta loppuvuoden rakennusvaiheen edettyä ennakoitua hitaammin ja maksuerien jaksottuessa vuodelle 2022.

Ehnroosin ja Amandan rakennushankkeet ovat monivuotisia ja jatkuvat vuonna 2022. Hankkeiden valmistuttua niistä tehdään jälkilaskelmat kokonaisuutena.

Hepolan koulun, Myllymäen koulun ja vesiliikuntakeskuksen eri suunnitteluvaiheet toteutuivat aikataulun ja niille varattujen määrärahojen mukaisesti. Hepolan koulun vesikaton korjauksen rakennusurakka on tilikauden päättyessä kilpailutusvaiheessa.

Rakennusten peruskorjauksia toteutettiin 0,19 milj. eurolla. Peruskorjauksissa toteutettiin kunnantalon vesikaton kunnostus, paloaseman korjaustöitä sekä keskuskeittiön lämmönvaihtimen uusinta ja patteriverkoston perussäätö.

Energiansäästötoimenpiteisiin varattu määräraha 0,23 milj. euroa ylittyi 25 tuhannella eurolla. Led valaistuksen uusinnan määrärahojen ylitykset johtuivat vuoden 2020 maksuerien jaksottumisesta vuodelle 2021. Tämän johdosta jouduttiin myös Sääksjärven koulun lämmitystapamuutos siirtämään vuodelle 2022.

Sisäilmakorjauksiin varattu määräraha toteutui 0,22 milj. euroa jääden alle muutetun talousarvion 0,14 milj. euroa. Investoinnit kohdistui Myllymäen- ja Hepolan koulujen sisäilmakorjauksiin sekä terveystalouden ja kotokartanon sisäilmakorjauksiin.

Kuntatekniikka

Investoinnit		Kustannus- arvio ja muutokset	TA 2021	TA muutokset 2021	TA muutosten jälkeen	Toteuma 31.12.2021	Poikkeama	Tot %
Kuntatekniikka								
Alueet mm. teollisuus ja infra								
Kunnallistekniikan suunnittelutyöt	N	Menot	-150 000		-150 000	-124 705	-25 295	83,1 %
Linnala II alue	N	Menot	-500 000	-400 000	-400 000	-210 411	-189 589	52,6 %
Hyökännummen alueen kuivatus	N	Menot	-400 000	-150 000	-150 000	-148 986	-1 014	99,3 %
Pienet liikenneturvallisuustoimenpiteet	N	Menot		-50 000	-50 000	-46 708	-3 292	93,4 %
Alueet mm. teollisuus ja infra yhteensä	N	Menot	-750 000		-750 000	-530 809	-219 191	70,8 %
Liikenne								
Päällystystyöt	N	Menot		-200 000	-200 000	-208 238	8 238	104,1 %
Katuvalaistus	N	Menot		-100 000	-100 000	-96 357	-3 643	96,4 %
Rautatieaseman pysäköintialue	N	Menot	-300 000			-230 000	230 000	
Pienet täydennysrakennuskohteet	N	Menot		-100 000	-100 000	-80 679	-19 321	80,7 %
Viertolantie	N	Menot	-1 200 000	-700 000	-700 000	-717 304	17 304	102,5 %
Liikenne yhteensä	N	Menot		-1 100 000	-1 100 000	-1 332 577	232 577	121,1 %
Puistot ja leikkipaikat								
Mäntsälänjoen kunnostussuunnitelma		Tulot				120 000	-120 000	
Mäntsälänjoen kunnostussuunnitelma	N	Menot	-1 400 000	-300 000	-300 000	-424 484	124 484	141,5 %
Taruman leikkipuisto	N	Menot	-100 000	-100 000	-100 000	-83 424	-16 576	83,4 %
Tekojään jäädytyslaitteiston uusiminen	N	Menot	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000	
Puistot ja leikkipaikat yhteensä	N	Menot		-600 000	-600 000	-507 908	-212 092	84,7 %
Kuntatekniikka yhteensä								
		Menot	-2 450 000		-2 450 000	-2 371 294	-198 706	96,8 %
		Tulot				120 000	-120 000	
	N	Netto		-2 450 000	-2 450 000	-2 251 294	-318 706	91,9 %

Kuntatekniikan investointikohteet toteutuvat pääsääntöisesti talousarvion mukaisesti. Investointiosan toimintamenot jäivät 0,19 milj. euroa alle talousarvioidun. Suurimmat investointikohteet olivat Viertolantien katusaneeraustyö ja Mäntsälänjoen viherrakentaminen, jotka molemmat toteutuivat talousarvion mukaisesti. Tekojälälaitteiston uusiminen jäi toteutumatta ja siirtyi seuraavalle talousarviovuodelle 2022.

Irtainomaisuus

Investoinnit	Kustannus- arvio ja muutokset	TA 2021	TA muutokset 2021	TA muutosten jälkeen	Toteuma 31.12.2021	Poikkeama	Tot %
Teknisen irtain omaisuus							
Keittiöiden kalusto/laitehankinnat (omatuotanto;	N Menot	-300 000	60 000	-240 000	-172 903	-67 097	72,0 %
Siivouspuolen laitehankinnat (omatuotanto;	N Menot	-100 000		-100 000	-67 952	-32 048	68,0 %
Piha-alueiden ulkoleikkivälineet	N Menot	-50 000	50 000				
Päiväkotien/koulujen kiintokalusteiden uusinta, vuosittainen määräraha	N Menot	-30 000	30 000				
Toimitilapalvelujen vuosittaiset laitehankinnat	N Menot	-50 000		-50 000	-26 025	-23 975	52,1 %
Traktorien työkoneita	N Menot	-25 000		-25 000	-12 600	-12 400	50,4 %
Katupuolen kuljetuskalusto	N Menot	-35 000		-35 000	-16 800	-18 200	48,0 %
Puiston kalusto	N Menot	-30 000	15 000	-15 000	-17 817	2 817	118,8 %
Irtain yhteensä		-620 000	155 000	-465 000	-314 097	-150 903	67,5 %
Tekninen lautakunta yhteensä							
	Menot	-6 580 000	-170 000	-6 750 000	-5 960 550	-955 095	88,3 %
	Tulot				136 281		
	N Netto	-6 580 000	-170 000	-6 750 000	-5 824 269	-955 095	86,3 %

Teknisten ja elinvoimapalvelujen irtaimen investointiosuuden määräraha toteutui 0,31 milj. eurolla toteuman ollessa 67,5 %. Määrärahaa jäi käyttämättä yhteensä 0,15 milj. euroa.

Toimitilapalveluiden irtaimiston määrärahasta 0,05 milj. euroa toteutui 52 % ja hankinnoista loput siirtyivät vuodelle 2022.

Ateria- ja siivouspalvelujen kuten myös kuntatekniikan osalta hankinnat toteutuivat suunniteltua pienempänä.